

— 40 годишна възраст. Отъ 50 годишна възраст нагоре, смъртните случаи отъ тази болестъ ставатъ по-рѣдки. У насъ, споредъ статистики и наблюдения, всѣка година умиратъ около 18,000 души отъ туберкулоза, а броятъ на болните възлиза на около 150,000 души.

Какъ се предава туберкулозата? — По много начини, ала най-често **чрезъ храчките** на болните: 90 на 100 отъ случаите сж заразени отъ храчки на туберкулозни болни и при говорене и кашляне на сжщите болни. Боленъ, който храчи, който кашля и говори близко до друго, може да се каже, че непременно заразява близките си, околните си.

Какъ става това предаване? — Туберкулозните кашлятъ и храчатъ. Въ храчките и въ изпръските отъ устата на болните се намиратъ туберкулозни бацили, които, докато сж още прѣсно изхрачени, незасъхнали, оставатъ доста опасни. Особно пѣкъ изпръските, попаднали направо въ устата на близкия при говорене, кашляне и кихане. Туберкулозните бацили, като проникнатъ въ тѣлото на здравия човѣкъ, чрезъ вдишане и поглѣщане, и **намѣрятъ тамъ почва за да вирѣятъ**, ще рече намѣрятъ умаломощенъ и слабо устойчивъ отъ недояждане, отъ умора, отъ боледуване организъмъ, тѣ се размножаватъ въ него, разяждатъ тъканите най-вече на бѣлитъ дробове, отдѣлятъ отрови, и той заболява отъ туберкулоза. Заразните храчки отъ болните могатъ да се разнасятъ по храната, устата, по приборите за хранене на здрави хора не само чрезъ праха и направо отъ болните, ами и **чрезъ мухите**. Затуй, мухите се считатъ за важни разпространители на туберкулозното заразяване.

Какъ проникватъ туберкулозните бацили въ тѣлото? — Най-прѣко чрезъ **вдишане** на изпръсканите дребни частици при говорене, кашляне, кихане и храчене на болните. Чрезъ праха, замърсенъ съ отдѣляните храчки и плюнки. Сжщите — когато се **погълнатъ** чрезъ замърсена храна, прибори, паници, вилици, чаша, кърчагъ, бѣклица и др. Ала трѣбва чести и последователни вдишания и поглѣщания на туберкулозна зараза, подпомогнати отъ изслабване на организма, за да се надвие устойчивостта на този последния и се почне пакостното и разрушително бацилно действие, — да почнатъ болестните прояви.

Щомъ храчките сж толкова опасни, какво трѣбва да се прави? — Всѣки човѣкъ, а най-вече болниятъ, ако иска да не уврежда другиму, трѣбва да не храчи по земята и по пода. Ако не може да се въздържа, той трѣбва да си служи съ плювалникъ, джебень и стаень. Храчките да се изхвърлятъ въ от-